

OCHRONA DANYCH OSOBY

Prowadzący: mgr Paulina Woźniak-Chojnacka
e-mail: P.Wozniak-Chojnacka@kmti.uz.zgora.pl

Art. 1.

2. Niniejsze rozporządzenie chroni podstawowe prawa i wolności osób fizycznych, w szczególności ich prawo do ochrony danych osobowych [3].

Art. 2.

2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do przetwarzania danych osobowych:

- c) przez osobę fizyczną w ramach czynności o czysto osobistym lub domowym charakterze;
- d) przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych lub wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom [3].

Art. 4.

Na użytek niniejszego rozporządzenia:

1) „dane osobowe” oznaczają informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej [3].

Art. 6.

1. Przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy – i w takim zakresie, w jakim – spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

- a) osoba, której dane dotyczą wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów;
- b) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy;
- c) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze;

Art. 6.

d) przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej;

e) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi;

f) przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem [3].

Art.9.

1. Zabrania się przetwarzania danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby [3].

Art.10.

Przetwarzania danych osobowych dotyczących wyroków skazujących oraz naruszeń prawa lub powiązanych środków bezpieczeństwa na podstawie art. 6 ust. 1 wolno dokonywać wyłącznie pod nadzorem władz publicznych lub jeżeli przetwarzanie jest dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw i wolności osób, których dane dotyczą. Wszelkie kompletne rejestry wyroków skazujących są prowadzone wyłącznie pod nadzorem władz publicznych [3].

OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Prowadzący: mgr Paulina Woźniak-Chojnacka
e-mail: P.Wozniak-Chojnacka@kmti.uz.zgora.pl

Art. 1.

1. Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażania (utwór) [1].

Utworami w rozumieniu prawa autorskiego będą zatem książki — podręczniki i ćwiczenia, filmy, obrazy, fotografie, piosenki i muzyka [2] programy komputerowe, utwory audiowizualne (w tym filmowe) [1].

Art. 2.

1. Opracowanie cudzego utworu, w szczególności tłumaczenie, przeróbka, adaptacja, jest przedmiotem prawa autorskiego bez uszczerbku dla prawa do utworu pierwotnego [1].

Art. 16.

Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, autorskie prawa osobiste chronią nieograniczoną w czasie i niepodlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu więź twórcy z utworem, a w szczególności prawo do:

- 1) autorstwa utworu;
- 2) oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo;
- 3) nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania;
- 4) decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności;
- 5) nadzoru nad sposobem korzystania z utworu [1].

Zatem w stosunku do utworów, których twórca nie zdecydował się jeszcze pokazać publiczności, nie wolno powoływać się na dozwolony użytek. Jest to wymóg pojawiający się w większości przepisów o dozwolonym użytku. Tylko pierwsze udostępnienie za zgodą twórcy powoduje, że traci on kontrolę na swoim utworem[2].

Art. 17.

Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, twórcy przysługuje wyłączne prawo do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu. [1].

Zatem na każde skorzystanie z chronionego utworu potrzebna jest zgoda uprawnionego (może być to twórca albo inna osoba lub instytucja, która nabyła autorskie prawa majątkowe)[2].

Art. 4.

Nie stanowią przedmiotu prawa autorskiego:

- 1) akty normatywne lub ich urzędowe projekty;
- 2) urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole;
- 3) opublikowane opisy patentowe lub ochronne;
- 4) proste informacje prasowe [1].

Art. 23.

1. Bez zezwolenia twórcy wolno nieodpłatnie korzystać z już rozpowszechnionego utworu w zakresie własnego użytku osobistego. Przepis ten nie upoważnia do budowania według cudzego utworu architektonicznego i architektoniczno-urbanistycznego oraz do korzystania z elektronicznych baz danych spełniających cechy utworu, chyba że dotyczy to własnego użytku naukowego niezwiązanego z celem zarobkowym.[1].

Zatem na każde skorzystanie z chronionego utworu potrzebna jest zgoda uprawnionego (może być to twórca albo inna osoba lub instytucja, która nabyła autorskie prawa majątkowe)[2].

Art. 27.

1. Instytucje oświatowe oraz podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, mogą na potrzeby zilustrowania treści przekazywanych w celach dydaktycznych lub w celu prowadzenia działalności naukowej korzystać z rozpowszechnionych utworów w oryginale i w tłumaczeniu oraz zwielokrotniać w tym celu rozpowszechnione drobne utwory lub fragmenty większych utworów [1].

Zatem na art. 27 mogą się powoływać tylko instytucje oświatowe (i naukowe), lecz nie każdy, kto prowadzi jakiegokolwiek działania edukacyjne. Osoby (nauczyciele, uczniowie) muszą działać w ramach takiej instytucji (np. szkoły), czyli działalność ta musi być realizowana przez tę instytucję, a nie przez osoby „prywatnie” [2].

Art. 27¹.

1. Instytucje oświatowe [...], mogą na potrzeby zilustrowania treści przekazywanych w celach dydaktycznych lub w celu prowadzenia działalności naukowej korzystać z rozpowszechnionych utworów w oryginale i w tłumaczeniu oraz zwielokrotnić w tym celu rozpowszechnione drobne utwory lub fragmenty większych utworów [1].

Przepis ten pozwala korzystać z utworów w oryginale i w tłumaczeniu bez zgody twórcy, jeżeli:

- 1) korzystający jest instytucją oświatową;
- 2) korzystanie odbywa się w celu dydaktycznym;
- 3) korzystanie dotyczy utworów rozpowszechnionych;
- 4) jeżeli sporządzane są egzemplarze, to tylko fragmentów utworów [2].

Art. 34.

Można korzystać z utworów w granicach dozwolonego użytku pod warunkiem wymienienia imienia i nazwiska twórcy oraz źródła. Podanie twórcy i źródła powinno uwzględniać istniejące możliwości. Twórcy nie przysługuje prawo do wynagrodzenia, chyba że ustawa stanowi inaczej [1].

Art. 35.

Dozwolony użytek nie może naruszać normalnego korzystania z utworu lub godzić w słuszne interesy twórcy [1].

Jeżeli nauczyciele lub uczniowie chcą w ramach realizacji celu dydaktycznego swojej instytucji oświatowej sporządzić egzemplarze cudzych utworów (np. „kserówki”), to muszą ograniczyć się jedynie do fragmentów tych utworów. Najczęściej również należy wskazać autora i źródło, skąd dany fragment pochodzi [2].

Art. 31.

1. Wolno korzystać z utworów podczas ceremonii religijnych oraz oficjalnych uroczystości organizowanych przez władze publiczne, jeżeli nie łączy się z tym osiągnięcie pośrednio lub bezpośrednio korzyści majątkowej.
2. Wolno nieodpłatnie publicznie wykonywać lub odtwarzać przy pomocy urządzeń lub nośników znajdujących się w tym samym miejscu co publiczność rozpowszechnione utwory podczas imprez szkolnych oraz akademickich, jeżeli nie łączy się z tym osiągnięcie pośrednio lub bezpośrednio korzyści majątkowej i artyści wykonawcy oraz osoby odtwarzające utwory nie otrzymują wynagrodzenia [1].

Do zamkniętej listy wydarzeń, w ramach których można korzystać z utworów zaliczono imprezy szkolne — bez zgody uprawnionego i bez płacenia mu wynagrodzenia można jedynie publicznie wykonywać utwory oraz wykonywać czynności takie, jak zagranie muzyki, zaśpiewanie piosenki, wyrecytowanie poezji, wystawienie sztuki [2].

Art. 81.

1. Rozpowszechnianie wizerunku wymaga zezwolenia osoby na nim przedstawionej. W braku wyraźnego zastrzeżenia zezwolenie nie jest wymagane, jeżeli osoba ta otrzymała umówioną zapłatę za pozowanie.

2. Zezwolenia nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku:

- 1) osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych;
- 2) osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza [1].

Art. 82.

Jeżeli osoba, do której korespondencja jest skierowana, nie wyraziła innej woli, rozpowszechnianie korespondencji, w okresie dwudziestu lat od jej śmierci, wymaga zezwolenia małżonka, a w jego braku kolejno zstępnych, rodziców lub rodzeństwa [1].

1. Nie wolno rozpowszechniać poza szkołą (szczególnie w Internecie w swobodnym dostępie) chronionych materiałów, które są wykorzystywane w celach edukacyjnych.
2. Trzeba pamiętać, że dozwolony użytek edukacyjny dotyczy jedynie instytucji oświatowych.
3. Należy pamiętać, że sam cel edukacyjny nie daje nam bezpośrednio zezwolenia na wykorzystanie chronionego utworu.
4. Można korzystać z otwartych zasobów edukacyjnych, jeśli jest to możliwe; otwarte zasoby edukacyjne to zasoby, których twórcy zezwalają na swobodne wykorzystanie za pomocą tzw. wolnych licencji.
5. Należy edukować nauczycieli i uczniów co do przepisów dozwolonego użytku edukacyjnego i osobistego.
6. Powinno się reagować spokojnie i racjonalnie na wszystkie pisma dotyczące rzekomego złamania praw autorskich, przede wszystkim nie podpisywać żadnych oświadczeń i zgód bez odpowiedniego przeanalizowania sprawy [2].

- [1] Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity),
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19940240083/U/D19940083Lj.pdf> [10.05.2021]
- [2] Siewicz K., Prawo autorskie w edukacji: jak unikać naruszeń?
http://koed.org.pl/wp-content/uploads/2015/06/prawo-autorskie-w-edukacji-jak-unikac-naruszen_KOED.pdf [10.05.2021]
- [3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj/pol> [21.03.2021]